

Program Hösten 2026

UMEÅ SENIORUNIVERSITET

- Succén fortsätter! 3 filmer i samarbete med Folkets bio. S. 11
- Testa smaklökarna i en chokladprovning och en vinprovning. S. 8
- Nybörjare eller expert, fågelkursen med Christer Olsson passar alla. S. 8
- 10 studiecirkel och 6 föreläsningsserier som utvecklar din kunskap. S. 4-10

Lär, umgås och trivs

www.umse.nu • I samarbete med

 Folkuniversitetet

Ett bidrag till det som gör Umeå utmärkt att leva i

Peder Alex, ordförande

Från den stora världen tar tyvärr aldrig de eländiga nyheterna slut. Men Umeå är en utmärkt stad att leva i och Umeå Senioruniversitet är ett av många inslag som bidrar till det! Nu har du höstterminens katalog i handen – som vanligt med ett fullmatat program!

Från konst till vinlunch

En cirkel med inriktning mot självbiografiskt skrivande till exempel. Eller fågelföreläsningar med den fenomenale Christer Olsson. Vi erbjuder också fem övergripande föreläsningar om Västerlandets konst och arkitektur de senaste två tusen åren. Till det kan vi plocka ut tre intressanta föreläsningar om Italien, en nybörjarkurs i italienska och två föreläsningar om de planer som finns för att utveckla Umeå inför 2030- och 40-talen.

Dessutom kan du delta i en vinlunch och en särskild aktivitet med smakprovning av choklad. En ren njutning för dina smaklökar.

Dagsutflykt och fredagsföreläsningar

Även i höst anordnar vi en dagsutflykt med buss – nu till Nordmaling, där vi särskilt besöker Nordmalings senmedeltida

kyrka. Fredagsföreläsningarna erbjuder ett högintressant och varierat utbud. Kanske är du intresserad av att höra vad bland annat Hasse Edlund och John Slettvoll har att säga om Björklövens chanser i SHL? Eller vad Sverker Olofsson vill minnas från sin långvariga TV-karriär?

Glöm inte att genast sända in frågor till programpunkten "Fråga inte Lund, fråga UMSE" med tema AI (adress, se s. 14). Eller dyk upp när Görrel Espelund, Utrikespolitiska institutet, försöker reda ut den svåra frågan vart världens näst största kontinent Afrika är på väg, eller när historikern Robert Eckeryd redogör för det svåra läget i Västerbotten i kriget mot Ryssland 1808-09.

Vi ses i höst!

Peder Aléx, ordförande

Omslagsbild: En av svensk TV-historias mest kända rekvesita – Sverker Olofssons soptunna i succéprogrammet Plus – pryder vårt omslag i höst. Sverker kan ni träffa på fredagsföreläsningen 4 december. Läs mer på sid 14. Foto: Ulf Hägglund.

Anmälan från 5 september kl. 09.00

Du som vill delta i UMSE:s fullmatade program av studiecirklar, föreläsningsserier, fredagsföreläsningar och studiebesök är välkommen att anmäla dig från och med lördag 5 september kl. 09.00. Men läs först igenom programutbudet i broschyren!

Så här anmäler du dig

Anmälan till aktiviteterna sker i första hand via hemsidan www.umse.nu

Där kan du klicka dig fram till den eller de aktiviteter du vill anmäla dig till. Anmälan genererar ett automatsvar med information om inbetalning av avgift för de aktiviteter som är avgiftsbelagda.

Du kan också via hemsidan/Mina aktiviteter följa platsantal och antagning eller eventuell reservplats.

Höstens program är synligt på hemsidan från måndag 31 augusti kl. 09.00, men **(Obs!) anmälan till kurserna kan ske först lördag 5 september.**

Behöver du hjälp med anmälan?

Skicka ett mail till cathrina.strandberg@gmail.com

Ange personnummer så vi hittar rätt person i medlemsregistret och gärna ett telefonnummer om vi behöver kontakta dig via telefon.

Har du inte tillgång till dator eller mail?

Då finns möjlighet till viss telefonservice, framförallt under vecka 36 och 37.

Tider: 5-7 september, kl. 09.00-10.00
på 072-711 21 23, Cathrina Strandberg
(e-post: cathrina.strandberg@gmail.com) och kl.
10.00-11.00 på 070-633 38 50, Carin Andersen
Vretsjö (e-post: carin.a.vretsjö@gmail.com).

Obs! Anmälningar är bindande!

Inbetalda avgifter återbetalas ej men omvandlas till ett tillgodohavande som automatiskt används för att delbetala/betala nya aktiviteter, som du anmäler dig till. Vid särskilda skäl kan du vända dig till ordföranden för att få dem återbetalda.

För medlemsfrågor, kontakta Cathrina Strandberg via e-post: cathrina.strandberg@gmail.com eller mobil: 070-699 56 87. Glöm inte att meddela ändring av e-postadress, postadress eller telefonnummer till Cathrina!

Medlemskap i UMSE är ett krav!

För att få delta i aktiviteterna måste du vara medlem i UMSE.

Medlemsavgift: 250 kr/år

Avgiften betalas in på **Bankgiro 5312-2024** eller genom Swish via [www.umse.nu/Mina aktiviteter](http://www.umse.nu/Mina_aktiviteter).

E-post

E-post är ett snabbt, praktiskt och miljövänligt sätt att förmedla information mellan styrelse och medlemmar. Det är därför viktigt för oss att ha ett aktuellt och korrekt register med medlemmarnas e-postadresser.

Cirklar

Nivåskala för språkkurser enligt Europarådets rekommendation:

Nivå A0: Nybörjare. Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper.

Nivå A1: Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser. Jag kan presentera mig själv och ställa enkla frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt.

Nivå A2: Jag kan förstå fraser och vanliga ord som rör personliga förhållanden. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang.

Nivå B1: Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om vardagliga ämnen. Jag kan bilda fraser på ett enkelt sätt för att beskriva erfarenheter och skeenden.

Nivå B2: Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd i stort löper utan problem. Jag kan uttala mig klart och detaljerat i olika ämnen.

Språk

Fransk konversation

Under hösten läser vi och samtalar om Michel Jean, Kukum.

Éditeur: Points, ISBN: 978-2757896733

Deltagarna beställer själva boken. Viktigt att alla har samma utgåva. Vi tar också upp aktuella händelser i fransktalande länder.

Nivå: B1

Cirkelledare: Tommy Jacobsson

E-post: tommy.umea@gmail.com

Tel: 070-512 57 70

Tid: Tisdagar kl. 10.00-12.00, udda veckor, 6 tillfällen

Start: 6 oktober, därefter 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12

Lokal: FU A102

Avgift: 600 kr

Franska, Mellannivå, Del 3, fortsättning från våren 2026

Har du inte deltagit under våren men är intresserad av att delta, anmodas du ta kontakt med cirkelledaren före anmälan! Vi repeterar innehållet i texthäfte 3 (Tout Compris II) med fokus på återanvändning av vokabulär och fraseologi, dock utan att försumma de fiktiva huvudpersonernas psykologi, grammatik och uttal.

Nivå: A2+

Cirkelledare: Barbro Nilsson Sharp

E-post: barbronilssonsharp@live.se

Tel: 070-240 89 95

Tid: Tisdagar kl. 15.00-17.00, 10 tillfällen

Start: 29 september, därefter 6/10, 13/10, 20/10, 27/10, 3/11, 10/11, 17/11, 24/11, 1/12

Lokal: FU A102

Avgift: 1 000 kr

Italienska, Nybörjare – A1

NYHET

Drömmer du om att tala italienska? På den här nybörjarkursen lär du dig att hantera enkla vardagssituationer som att presentera dig själv, fråga om vägen och beställa på restaurang. Efter bara ett par kurstillfällen kan du säga några meningar på italienska.

Förkunskaper

Det här är en kurs för dig som inte läst italienska tidigare.

Mål

Målet för nivå A1 är att du ska kunna förstå och använda enkla meningar och samtala hjälpligt med någon som talar långsamt och tydligt.

Innehåll

På kursen får du lära dig

- vanliga ord och enkla fraser
- berätta om dig själv
- ställa enkla frågor och förstå enkla svar
- grundläggande grammatik
- tala och skriva om enkla ämnen
- något om kultur och samhällsliv

Kursupplägg

Undervisningen sker på både svenska och italienska, och fokus ligger på muntlig kommunikation. Du förväntas vara aktiv på lektionerna och har möjlighet att påverka kursens innehåll. Räkna med visst hemarbete mellan kurstillfällena.

Läromedel: Ruppel Olsson, Manuela/ Eklund Braconi, Paola (2006): Buon Viaggio! 1

Lärobok ISBN: 9789157477170

Övningsbok ISBN: 9789157478290

Cirkelledare: Elisa Valentini

E-post: elisa.valentini144@gmail.com

Tel: 072-370 74 53

Tid: Torsdagar kl. 15.00-17.00, 10 tillfällen

Start: 8 oktober, därefter 15/10, 22/10, 29/10, 5/11, 12/11, 19/11, 26/11, 3/12, 10/12

Lokal: FU A102

Avgift: 1 000 kr

Tysk konversation

Vi läser och samtalar i smågrupper om modern tyskspråkig litteratur och berör aktuella politiska och kulturella händelser i de tysktalande länderna. Boktitel meddelas senare.

Nivå: B1

Cirkelledare: Anita Malmqvist

E-post: anita.malmqvist@umu.se

Tel: 073-825 84 68

Tid: Måndagar kl. 15.00-17.00, jämna veckor, 6 tillfällen

Start: 28 september, därefter 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 7/12

Lokal: FU A102

Avgift: 600 kr

Foto, modellteckning, konstskapande

Fotografering

I och med de tekniskt mycket utvecklade fotomöjligheterna i våra mobiltelefoner har fotokonsten blivit en teknik som de flesta av oss använder dagligen. Men vare sig vi fotar med mobilen eller med en systemkamera är det inte bara de tekniska möjligheterna som bidrar till slutresultatet. I fotografin Yurika Palmqvists ateljé i centrala Umeå utvecklar vi vår personliga fotokonst.

Cirkelledare: Yurika Palmqvist

E-post: kontakt@yurikaphotography.se

Tel: 070-322 50 81

Fotografering Steg 1, Nybörjare

Tid: Måndagar kl. 13.00-15.00, jämna veckor, 5 tillfällen

Start: 28 september, därefter 12/10, 26/10, 9/11, 23/11

Lokal: Yurika Palmqvists ateljé på Skolgatan 39a, källaren, ingång från gården, kod 9823

Avgift: 500 kr

Fotografering Steg 2, fortsättning från våren 2026

Tid: Onsdagar kl. 13.00-15.00, jämna veckor, 5 tillfällen

Start: 30 september, därefter 14/10, 28/10, 11/11, 25/11

Lokal: Yurika Palmqvists ateljé på Skolgatan 39a, källaren, ingång från gården, kod 9823

Avgift: 500 kr

Kom och skapa din egen konst!

Under en intensiv halvdag i trevliga former skapar du ett eget konstverk som du därefter kan ta med hem. Vi arbetar tillsammans i 3,5 timmar med collage. Vi använder akrylfärg, torrpastell, kol samt kortare texter, t. ex. dikter. Inga förkunskaper krävs, bara lust att prova. Ta gärna med gamla dagstidningar, någon gammal bok e.d. och kaffe/te, en liten macka eller något annat du önskar äta eller dricka under eftermiddagen.

Cirkelledare: Kajsa Reicke

E-post: kajsareicke086@gmail.com

Tel: 073-065 34 60

Tid: Måndag 5 oktober kl. 13.00–16.30 (inbegriper fikapaus; medtag eget fika)

Lokal: FU, A204

OBS! Kurslokalen ligger en trappa upp utan hiss!

Avgift: 200 kr, inkl. förbrukningsmaterial

Yurika Palmqvist

Modellteckning – fortsättningskurs

Kursen vänder sig i första hand till dem som har deltagit i nybörjarkursen, men tar även emot andra i mån av plats.

Vi fortsätter där vi slutade på nybörjarkursen. Vi övar riktningar, vinklar, mellanrum etc. Nu prövar vi också på att relatera till rummet. Det kan t. ex. vara en stol placerad en bit ifrån modellen som kommer in i tecknandet.

Kjersti Dahlstedt är konstnär och pedagog. Som konstnär målar hon i olja och akvarell och har varit verksam i Umeå i många år. Hon har också undervisat i måleri och modellteckning, dels på Bildlärarutbildningen vid Umeå universitet, dels på Umeå Konstskola.

Cirkelledare: Kjersti Dahlstedt

E-post: kjersti.dahlstedt@gmail.com

Tel: 076-823 22 30

Tid: Onsdagar kl. 13.00-15.00, 5 tillfällen

Start: 4 november, därefter 11/11, 18/11, 25/11, 2/12

Lokal: FU A204

OBS! Kurslokalen ligger en trappa upp utan hiss!

Avgift: 850 kr

Maximalt antal deltagare: 10

Litteratur, skrivande

Boksamtal

Boksamtal! Höst och Nobelpris. Årets Nobelpristagare i litteratur tillkännages i början av oktober, och i cirkeln ger vi oss då i kast med tidigare pristagares alster! Det blir en världsomspännande läsupplevelse genom sex pristagare från sex olika världsdelar. Först ut är Afrika och den tanzaniske författaren Abdulrazak Gurnah som fick Nobelpriset 2021. Läs till första träffen den 1 oktober Den sista gåvan av Gurnah!

Cirkelledare: Ann Sigfridsson

E-post: ann.sigfridsson@gmail.com

Tel: 070-60 60 829

Tid: Torsdagar kl. 10.00-12.00, jämna veckor, 6 tillfällen

Start: 1 oktober, därefter 15/10, 29/10, 12/11, 26/11, 10/12

Lokal: FU A102

Avgift: 600 kr

Skriv ditt liv

Cirkeln passar dig som vill berätta om ditt liv genom ett självbiografiskt skrivande. Du kan skriva om enskilda händelser eller skildra ditt liv i sin helhet. Ett biografiskt skrivande innebär att återberätta en historia och samtidigt skapa en ny berättelse. Minnena från förr filtreras alltid genom de personer vi är årtionden senare. Som författaren Lars Björklund har uttryckt det: "Orden rör sig åt två håll. Dels beskriver de verkligheten, dels skapar de en verklighet". Hur det verkligen var, är ofta oåtkomligt men det spelar ingen roll, vi behöver berätta om våra liv. Här har du chansen att göra det. I cirkeln varvas det biografiska skrivandet med kortare skrivövningar av olika slag. Ta med din bärbara dator om du har en.

Cirkelledare: Dan Jonsson

E-post: danjod54@gmail.com

Tel: 070-610 91 27

Tid: Måndagar kl. 13.00-15.00, jämna veckor, 6 tillfällen

Start: 28 september, därefter 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 7/12

Lokal: FU A102

Avgift: 600 kr

Mat och dryck

Chokladprovning

Följ med Sara från Frukthörnan på en smakupplevelse där du får lära dig mer om chokladens historia, hur chokladplantorna växer och framför allt hur smakerna skiljer sig åt. Tillsammans provar vi olika sorters kvalitetschoklad och handgjorda chokladkreationer. Samma provning erbjuds vid två tillfällen.

Kontaktperson: Monika Stern

E-post: monika.stern51@gmail.com

Tel: 070-595 51 37

Tillfälle 1: Torsdag 22 oktober kl. 18-20

Tillfälle 2: Torsdag 19 november kl. 18-20

Lokal: FU, Västerbottensrummet

Avgift: 350 kr

Vinlunch med vinprovning

Välkommen till en spännande provning med viner från Italien, närmare bestämt från Lombardiets alpsluttningar. Vi provar tre olika viner från regionen och utforskar deras smaker, dofter och karaktär. Vi får också ett glas vin till maten. Sommelier: Pelle Nordin, Restaurang Äpplet.

Kontaktperson: Monika Stern

E-post: monika.stern51@gmail.com

Tel: 070-595 51 37

Tid: Fredag 9 oktober kl. 11.30

Lokal: Restaurang Äpplet Umeå, Folkets Hus

Avgift: 495 kr

Föreläsningsserier

Fågelkurs

Är du intresserad av fåglar? Dessa föreläsningar riktar sig till både nybörjare och experter. Senioruniversitetet har anlitat den välkände ornitologen Christer Olsson som din föreläsare. Christer började intressera sig för fåglar redan 1969 och känner i dag till det mesta som finns att säga om de fågelarter vi har i Norden. Han kan ibland till och med berätta exakt var sällsynta fåglar kan hittas i vårt närområde!

Föreläsare: Christer Olsson, ornitolog

Kontaktpersoner: Marit Andersson och Peder Alex

E-post: info@maritanderssonkommunikation.se
pedergoran@outlook.com

Tid: Onsdagar kl. 13.00-15.00, jämna veckor, 5 tillfällen

Start: 16 september, därefter 30/9, 14/10, 28/10, 11/11

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 500 kr

Fem städer – musik och musiker

Vi besöker fem städer som format mycket av den musik som spelats under de år som gått sedan skiftet mellan 1800- och 1900-talet. Det gäller inte bara jazz utan också ragtime, blues, rhythm & blues, soul, rock & roll med mera. Det blir en bred och spännande musikalisk resa genom fem destinationer:

- New Orleans - Memphis - Chicago
- Kansas City - Paris

Ni är också välkomna att diskutera urvalet. Ordet är alltid fritt!

Föreläsare: Gunnar Wiklund

E-post: knegaren1@gmail.com

Tid: Tisdagar kl. 10.00-12.00, jämna veckor, 5 tillfällen

Start: 29 september, därefter 13/10, 27/10, 10/11, 24/11

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 500 kr

Klassisk musik och opera

Föreläsningarna ger fördjupade introduktioner till valda verk inom klassisk musik och opera. När tillfälle ges väljs verk som framförs i Umeås musikliv. I höstens serie ingår bl. a. Brahms "Ein deutsches Requiem", som framförs i Umeå stads kyrka under Allhelgonahelgen.

Föreläsare: Eric Johannesson

E-post: ericjohannesson2@gmail.com

Tid: Onsdagar kl. 10.00-12.00, jämna veckor, 5 tillfällen

Start: 30 september, därefter 14/10, 28/10, 11/11, 25/11

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 500 kr

Västerlandets stora händelser inom konst och arkitektur från tiden vid Kristi födelse fram till i dag

En genomgång av den västerländska konst- och arkitekturhistorien med "nyckelhändelser" vid varje sekelskifte samt vilka orsaker som låg bakom dessa händelser.

Föreläsare: Esa Marttila, universitetsadjunkt

E-post: esa.marttila@umu.se

Tid: Onsdagar kl. 13.00-15.00, udda veckor, 5 tillfällen

Start: 7 oktober, därefter 21/10, 4/11, 18/11, 2/12

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 300 kr

7 oktober: Vad hände vid respektive sekelskiftet från och med år 0 och fram till och med år 900? Med avstamp i den antika romerska kejsartidens konst med dess beroende av den antika grekiska konsten fortsätter vi fram till den gryende och så småningom västeuropeiska kyrkans seger.

21 oktober: Vad hände vid respektive sekelskiftet från och med år 1000 och fram till och med år 1400? Under denna period baserades stil och uttryck på antikens segrar och sedan på dess förlorare för att därefter ersättas av den franska stil som erövrar Europas konstnärliga uttryckssätt.

4 november: Vad hände vid sekelskiftet år 1500 respektive 1600? Med en början i Florens sedan mot Milano och vidare till Rom uppstod en triad av konstnärer som blev "odödliga" representanter för renässansen och barocken.

18 november: Vad hände vid sekelskiftet år 1700 och 1800?

En venetianare kom till Paris och därefter vidare ut i Europa. Där pågick revolutioner och svåra politiska oroligheter. Det var en värld i förändring och så även inom konsten – allt från den venetianska pastellmålaren Rosalba Carriera till den tyske landskapsmålaren Caspar David Friedrich. I Sverige blev rokokostilen på modet som en reaktion mot barockens tunga symmetri.

2 december: Vad hände vid sekelskiftet år 1900 och 2000? Det sägs att två unga män skapade det som kom att hända under de femtio år som följde.

Och det märkliga året 2000? Hur såg konsten ut då för snart 26 år sedan och hur har den västeuropeiska konsten förändrats under 2000 år? Sammanfattningsvis – varför ser konsten ut som den gör i dag?

Resa till framtidens Umeå

Vart är Umeå på väg? Vilka är framtidsplanerna för stadens och den omgivande landsbygds utveckling? Hur lever vi våra liv i centrum, i stadsdelarna och hur kan utvecklingen bli för våra park- och grönområden? Kom med på en spännande resa till framtidens Umeå.

Föreläsare: Pernilla Helmersson, samhällsplanerare vid Umeå kommun

Kontaktperson: Marit Andersson

E-post: info@maritanderssonkommunikation.se

Tid: Torsdag 5/11 och 19/11 kl. 13-15

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 200 kr

Längtar till Italien – till Italiens sköna land

Tre föreläsningar om Italiens långa och fascinerande historia, landet som efter uppsplitande befrielsekrig blev en suverän stat 1861. Ett Italien, som under renässansen skapade stora rikedomar genom handel och ett bankväsende, som skapade ekonomiskt utrymme för vetenskap, kultur och arkitektur. Renässansens fokus på estetik, kvalitet och njutning återspeglas även i vinproduktionen. Vinodlingarna var en integrerad del av den kulturella och ekonomiska blomstringen.

Kontaktpersoner: Cathrina Strandberg och Peder Aléx

E-post: cathrina.strandberg@gmail.com och peder.goran@outlook.com

Tid: Tisdagar kl. 13.00-15.00, jämna veckor, 3 tillfällen

Start: 13 oktober, därefter 27/10, 10/11

Lokal: FU, Aulan

Avgift: 300 kr

Tisdag 13 oktober: Italiens historia inom regioner och statsstater under perioden 1527-1860, d. v. s. fram till Italiens enande 1861:

- Kyrkostaten under påven
- Kungariket De två sicilierna: Sicilien och Södra Italien
- Kungariket Sardinien: Piemonte och Sardinien
- Toscana
- Lombardiet
- Venedig
- Genua

Föreläsare: Rolf Hugoson, docent i statsvetenskap

Tisdag 27 oktober: Renässansvillor och renässanssträdgårdar i Rom, Toscana och Veneto. Renässans betyder pånyttfödelse – en återfödelse av antikens grekiska och romerska ideal. Italienska renässansvillor är en del av landets kulturarv och utgör ett avsnitt av arkitektmonument som finns kvar från renässansen. Trädgårdarna är lika viktiga som husen och utgör dess förlängning ut i landskapet.

Föreläsare: Rolf Hugoson, docent i statsvetenskap

Tisdag 10 november: En föreläsning om Italiens viner – allt från deras historia, deras nutid och deras stora variationer p. g. a. klimat och druvor. Du får tips på viner från olika regioner samt kortfattade förslag på maträtter från respektive region varifrån vinerna kommer.

Föreläsare: Hanna Eriksson, sommelier och restaurangchef

Kvällsseminarium

Den gröna omställningen – utmaningar, faror och möjligheter

Välkommen till ett samtal kring frågor som berör grön omställning! Samtalet tar upp frågor som:

Hur påverkas regioner och kommuner, företag och medborgare av den gröna omställningen som pågår, inte bara i vår del av landet utan även i resten av Sverige och stora delar av världen. Vad innebär satsningarna? Hur stora risker ska kommunerna ta på sig? Vilket stöd och vilken support kan vi begära från regering och myndigheter?

I vad mån kan våra kommuner och regioner räkna med inflyttning, ökade skatteintäkter och infrastruktursatsningar i samband med att nya gruvor planeras eller öppnas, nya vindkraftparker och högspänningsledningar byggs?

I panelen:

Rikard Eriksson, professor i ekonomisk geografi vid Umeå universitet. Forskar om regional utveckling, strukturomvandling och jobbens geografi. Forskningsledare vid Centrum för regionalvetenskap (Cerum). Han har stor erfarenhet av att utvärdera och beforska satsningen som görs på grön omställning i norra Sverige.

Arne Müller, frilansjournalist och författare, bosatt i Umeå. Han har bland annat varit redaktör för de regionala nyheterna vid TV4 Botnia och SVT Nyheter Västerbotten. Sedan 2017 arbetar Müller som frilansjournalist. 2013 utkom hans första bok "Smutsiga miljarder - den svenska gruvboomens baksida". Sedan dess har det blivit ytterligare sex böcker. Den senaste "Norrskan - drömmen om den gröna industrin", är en granskning av de stora industriprojekten i norra Sverige som lanserats under senare år.

Moderator: Ola Nordebo, politisk chefsredaktör på VK.

Tid: 29 september, kl. 18.30-20.30

Plats: Studion Folkets Hus

Avgift: 275 kr

Film

UMSE i samarbete med Folkets Bio Umeå

Folkets Bio Umeå är en kvalitetsfilmsbiograf, som startade våren 1973, samma år som riksföreningen Folkets Bio och är därmed en av landets äldsta lokalavdelningar. Den nya biografen invigdes 21 november 2014. Föreningen har nu två salonger för biografdrift, Tystnad och Tagning, som rymmer 100 respektive 35 platser. Biografen ligger i Umeås kulturhus Väven på plan 4. UMSE ser fram emot höstens samarbete med filmens experter i Umeå! I samarbete med Folkets Bio Umeå genomför vi tre visningar. Du bokar och betalar varje film för sig.

Måndag 19/10 kl. 13.00

The Secret Agent (2025)

(Brasilien, 158 minuter)

Brasilien, 1977. Marcelo, en teknikexpert i 40-års-åldern, är på flykt. Han anländer till Recife under karnevalsveckan i hopp om att återförenas med sin son, men inser snart att staden är långt ifrån den våldsfria fristad han sökt.

2/11 kl. 13.00

Breakfast at Tiffany's (1961)

(USA, 115 minuter)

En ung glamourös kvinna vid namn Holly Golightly bor i en liten risig lägenhet i New York. Hon har ständigt ont om pengar och gör allt för att skaffa det. En dag flyttar Paul Varjak in i lägenheten ovanför henne. Utåtriktad som hon är bekantar hon sig med honom direkt.

Måndag 16/11 kl. 13.00

Kärlek över Tanger (2025)

(Marocko/Frankrike/Spanien, 116 minuter)

Maria älskar sitt liv på Calle Malaga i Tangers färgstarka spanska kvarter, men när dottern bestämmer sig för att sälja hennes lägenhet iscensätter hon en hemlig plan, som innefattar sprit, spel och dobbel och återköp av de möbler som dottern sålt. Och på köpet får hon en kittlande överraskning.

Pris: 85 kr per film

Det finns möjlighet till samtal och kaffe efter filmen.
Folkets Bio hälsar välkommen och presenterar filmen på plats.

Foto: Hakan Svensson, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0

Studieresor

Studiebesök i Nordmalings senmedeltida kyrka och dess kyrkoområden

Dag: Fredag 16 oktober kl. 09.00-16.15

Avresa: Buss från Operaplan kl. 9.00

Kl. 10.00: Samling i Nordmalings församlingsgård, f. d. prästgård. Fika. Föredrag om prästgården och dess intressanta och delvis dramatiska historia från 1480-talet och framåt.

Kl. 11.00: Nordmalings hembygdsmuseum med omgivning
Guider: Styrelsemedlemmar från Hembygdsföreningen

Kl. 12.00: Lunch på Olofsfors Herrgård samt information om Olofsfors järnbruk från 1762

Kl. 13.30: Nordmalings kyrka från 1480-talet
Guide: Ewa Klarström, diakon

Kl. 14.30: Kyrkomuseet med föremål bl. a. från den katolska tiden
Guider: Karin Wallin och Jonny Staffansson

Kl. 15.30: Avresa från Nordmaling till Umeå

Kl. 16.15: Åter vid Operaplan

Kontaktpersoner: Cathrina Strandberg och Peder Aléx

E-post: cathrina.strandberg@gmail.com
och pedergoran@outlook.com

Avgift: 400 kronor

Max antal: 50 personer

Obs! Ta gärna med kaffe eller annat fika till bussresan.

Fredagsföreläsningar

Fredag 25 september kl. 13.30-14.30

Björklöven är åter i SHL. Vad är skillnaden mot guldåret 1987?

Berättare: Per Kenttä, nu General Manager (om flygtiderna från bortamatchen mot Örebro passar), Hasse Edlund från guldlaget, numera Team Manager för Tre kronors juniorer och John Slettvoll, proffstränare som fört upp både Björklöven och Skellefteå till elitserien liksom Schweiz till sin första VM-kvartsfinal.

Intervjuare: UMSE:s Jan Johansson.

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Efter 25 år är Umeås ledande varumärke, Björklöven, tillbaka i elitserien SHL. Vad skiljer halvamatörismen SM-guldåret 1987 mot professionaliteten i dag för klubben, spelarna, tränarna, organisationen, arenan och Umeå.

Fredag 9 oktober kl. 13.30-14.30

Vart är Afrika på väg?

Föreläsare: Görrel Espelund, Utrikespolitiska institutet/Utrikesmagasinet, är journalist och författare med särskilt fokus på Afrika. Mellan åren 1997 och 2004 var hon Afrikakorrespondent för en rad svenska medier. Därefter har hon publicerat flera böcker med inriktning mot Afrikas utveckling.

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Ingen kontinent i världen har en yngre befolkning än Afrika. Vad som händer där – ekonomiskt, demokratiskt, klimatmässigt – är i högsta grad relevant för oss i Europa.

Uttrycket "Africa rising" myntades på 2010-talet. Flera av världens snabbast växande ekonomier fanns då i Afrika. Demokratiseringen gjorde samtidigt stora framsteg. I dag rasar fler konflikter på kontinenten än på länge och terrorismen har fått fäste i Sahelområdet. Samtidigt positionerar

sig Sydafrika som en av världens "mellanstora makter" och det är i Afrika som de mineraler och metaller finns som världen behöver för den gröna omställningen. Men hur ska länderna säkra att historien av råvaruplundring inte upprepar sig? Och vad gör egentligen Kina och Ryssland i Afrika?

Fredag 23 oktober kl. 13.30-14.30

Från krigets Afghanistan till jagad av en tjäder i Tärnaby

Föreläsare: Berno Jonsson

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Han rapporterade från världshändelser och krigshärdar i Mellanöstern och Afghanistan men blev känd för sina nära och personliga reportage hemma i Västerbotten. Efter 45 år i journalistikens tjänst, varav tre decennier på SVT Västerbotten, har Berno Jonsson nu gått i pension, men drivkraften att berätta finns kvar.

Fredag 6 november kl. 13.30-14.30

Svåra problem för Västerbotten under 1808 och 1809 års krig med Ryssland

Föreläsare: Robert Eckeryd, forskare vid Umeå universitet

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Föreläsningen ger oss starka berättelser från Västerbotten under 1808-1809 års krig mellan Ryssland och Sverige. Sjukdomar, utarmning och slagfält blev krigets konsekvenser för stora delar av vårt län.

Fredag 20 november kl. 13.30-14.30

Fråga inte Lund, fråga UMSE

Temat är AI

Moderator: Staffan Ling

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Är AI ett smart och revolutionerande verktyg i samhället eller enbart ett hot? Ställ frågor till en expertpanel med docent Eva Mårell-Olsson, som forskar på Umeå universitet om användning av IT ur ett pedagogiskt perspektiv med tekniker som AR (Augmented Reality), VR (Virtual Reality) och AI (Artificiell Intelligens), docent Jonas Westin, som forskar om matematiska metoder och modeller för att undersöka samhällsvetenskapliga problem, fallskärmsjägaren, majoren och internationelle entreprenören Johan Hellström, som ser hur AI används i modern krigsföring. Frågorna ställs av Staffan Ling.

Skicka frågor till panelen

Vi vill ha frågor till expertpanelen!
Skicka dem till: jan@ordpolen.se,
dock senast fredag 6 november,
så vi hinner förbereda oss.

Fredag 27 november kl. 13.30-14.30

Att pilgrimsvandra – vad innebär det?

Föreläsare: Camilla Lingbro

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Att vandra som pilgrim är mer än att ta sig från en plats till en annan – det är också en resa inåt. Camilla Lingbro som gjort flera pilgrimsvandringar både i Sverige och Sydeuropa delar med sig av upplevelser och utmaningar från sina turer. Låt dig inspireras att göra en egen vandring!

Fredag 4 december kl. 13.30-14.30

TV-legendaren Sverker Olofsson om karriären och livet som pensionär

Föreläsare: Sverker Olofsson

Lokal: FU, Aulan

Anmälningavgift: 50 kr

Mediabilden av Norrland, vad som händer med männen som blivit pensionärer och händelser som Sverker Olofsson varit med om, omvandlar han till en fantastiskt rolig Stå upp-komik. Han har förmågan att med sitt karaktäristiska korthuggna talesätt blanda allvar, klokhet och dråpliga iakttagelser om åldrandet till en otroligt underhållande föreställning. Och han avslöjar var den berömda soptunnan står numera.

Torsdag 10 december kl. 14-16

Luciatåg och Julen i konsten

Lokal: Folkets hus

Anmälningavgift: 125 kr

Vårt traditionella och uppskattade Luciatåg skrider i år in på Folkets hus. Som alltid bjuds det på kaffe och lussekatter.

Efter Luciatåget föreläser Ann-Catrine Eriksson, konstvetare vid Umeå universitet, om

Julen i konsten. Scener från Jesu födelse.

Vem som lussar hittar du i höst på
hemsidan www.umse.nu

UMSE:s styrelse 2026

Ordförande

Peder Aléx

pedergoran@outlook.com

070-271 23 20

Medlemskontakter, föreläsningsserier

Cathrina Strandberg

cathrina.strandberg@gmail.com

070-699 56 87

Vice ordförande

Marit Andersson

info@maritanderssonkommunikation.se

070-608 12 48

Föreläsningar

Hans Örtegren

hans.b.ortegren@gmail.com

070-391 80 58

Sekreterare

Lena Eskilsson

lena.eskilsson2@gmail.com

070-668 21 77

Lokaler, aktiviteter

Monika Stern

monika.stern51@gmail.com

070-595 51 37

Cirklar

Anita Malmqvist

anita.malmqvist@umu.se

073-825 84 68

Hemsida, föreläsningar

Agneta Högstadius

agneta@ahogstadius.se

070-618 28 79

Marknadsföring, sociala medier, fredagsföreläsningar

Jan Johansson

jan@ordpolen.se

070-569 08 80

Kassör

Carin Andersen Vretsjö

carin.a.vretsjö@gmail.com

070-633 38 50

Umeå Senioruniversitet

Umeå Senioruniversitet, UMSE, anordnar studieverksamhet på dagtid i nära samarbete med Folkuniversitetet. Den består av cirklar och föreläsningar för dig som är pensionär och din make/maka/sambo oavsett bakgrund eller förkunskaper. Senioruniversitet finns på ett drygt 30-tal orter i landet och är religiöst och partipolitiskt obundna.

GDPR

UMSE följer givetvis de regler som EU-förordningen om datasäkerhet (GDPR) ställer fr.o.m. 2018.05.25.

- Vi lagrar enbart namn, kontaktuppgifter (adress och e-postadress) och inbetald medlemsavgift.
- Vi ger inte andra tillgång till vårt medlemsregister.
- Vi har avtal med de företag som hanterar vårt medlemsregister, utskick av e-post och adressering av kataloger för att säkerställa att dina uppgifter inte sprids.

Du har som enskild rätt att få veta vilka uppgifter som vi har lagrade om dig, skyldighet att rätta dessa och, om så önskas, radera uppgifterna (men då tappar vi kontakten med dig).

Personuppgiftsansvarig för UMSE är Cathrina Strandberg.

www.umse.nu

På hemsidan finns all information om säsongens program, bokning av aktiviteter, aktuella händelser och referat från föreningsaktiviteter. Om du själv har intressant information som du tycker ska publiceras på hemsidan, kontakta Agneta Högstadius, agneta@ahogstadius.se, som ansvarar för UMSE:s hemsida.

Lär, umgås och trivs

www.umse.nu • I samarbete med Folkuniversitetet

UMSE Org nr 89 40 02-7504 • Bankgiro 5312-2024 • Konto 9025.04.371.65

Besöksadress: Folkuniversitetet, Nygatan 43, 903 30 Umeå.

